

Met andere ogen kijken naar succes van ontwikkelingsamenwerking:

"Leren van resultaten doe je samen" - nieuwe wegen in plannen, meten en leren -

Waarom hebben de trainers deze cursus ontwikkeld?

	<p>Simon Koolwijk van Facilicom Consult: “Er wordt gezocht naar nieuwe methoden van planning, meten en leren. Wat mij inspireert is wanneer mensen in beweging komen om aan verandering te gaan werken, en daarbij goed gebruik maken van gereedschappen. Kennis van de kracht en beperkingen van gereedschappen zijn daarbij belangrijk, en hoe ze elkaar aanvullen. Zo helpt participatief video-maken bij het met andere ogen kijken naar verandering.”</p>
	<p>Gerard Verbeek van Synergo: “Voor mij is het belangrijkste van ontwikkelingsprojecten dat de mensen met wie en voor wie we het doen tevreden zijn over de veranderingen in hun leven. Hún mening daarover wordt echter te weinig gehoord. De sector is veel bezig met het voldoen aan administratieve verplichtingen die uitgaan van maak- en meetbaarheid van complexe processen. In het streven om de dingen góed te doen, vragen we onszelf te weinig af of we wel de goede dingen doen. Ik zoek daarom naar mogelijkheden om anders te kijken, vanuit een breder perspectief. Dus ook samen met andere belanghebbenden zoals gemeenschappen en bedrijven.”</p>

Als gasttrainers hebben we uitgenodigd:

	<p>Roland Waardenburg van Roland Waardenburg! “Ontwikkeling doe je samen. Blik vanuit het bedrijfsleven, dat streeft naar verantwoordelijke handel en versterking van de concurrentiekracht die ten goede kan komen van armen. Ik kijk uit naar mooie confrontaties met de deelnemers om hen te ondersteunen in hun zoektocht om samenwerkingsverbanden met het bedrijfsleven aan te gaan”.</p>
	<p>Wouter Rijnveld van Resultante over PADev: “Een innovatieve manier om vanuit mensen zelf te horen wat er veranderd is, en welke initiatieven daar al dan niet aan hebben bijgedragen en welke mensen daar dan van geprofiteerd hebben en op welke manier. Leren kijken door de ogen van de doelgroep levert verrassende inzichten op. Mensen blijken soms heel andere indicatoren te hanteren voor succes van een project dan de dingen die gewoonlijk gemeten worden.”</p>

Onze kerndoelen van de cursus zijn:

1. Kennis nemen van nieuwe benaderingen om resultaten van ontwikkeling en verandering zichtbaar en expliciet te maken.
Specifieke aandacht voor Participatory Assessment of Development (PADev), een holistische en participatieve bottom-up benadering van evaluaties, “Outcome mapping” (OM) en “Most Significant Change” (MSC). Aandacht voor de vraag of deze benaderingen van planning, meten en leren ‘beter’ zijn dan de veel gebruikte Logical Framework Approach (LFA) waarvoor ze een verbetering pretenderen te zijn. Sluiten ze elkaar uit of, en zo ja hoe, vullen ze elkaar aan?
2. Ontdekken van hoe het bedrijfsleven kijkt naar ontwikkelingskansen en hoe deze kansen door samenwerking tussen bedrijven en NGOs benut kunnen worden.
Deelnemers kunnen geïnspireerd worden om samen met bedrijven initiatieven te ontwikkelen op basis van de synergie die ontstaat door de bundeling van de krachten van elk van de partijen. Er zal worden gekeken naar een aantal vormen van samenwerking, waaruit deelnemers een eigen onderzoek voor verdere exploratie kunnen koppelen. Deelnemers kunnen ook concluderen dat samenwerking niet gaat leiden tot de gewenste armoedebestrijding en sociale ontwikkeling.

3. Op basis van de nieuw verworven inzichten, met een nieuwe blik leren kijken naar meet- en leersystemen in de eigen organisatie vanuit een eigen begrip over gewenste veranderingen en succes, en hoe dat zichtbaar te maken.
Deelnemers kunnen de diverse methoden en benaderingen in een breder verband plaatsen en zijn vanuit dat inzicht beter in staat om de juiste mix van methoden te selecteren.

Optioneel

4. Verkrijgen van kennis en vaardigheden in vernieuwende gereedschappen en technieken (video, sociale media, verhalen, interviews) om projectsucces c.q. veranderingen zichtbaar te maken, zoals die gebruikt worden in PADev, "Outcome mapping" (OM) en "Most Significant Change" (MSC).

De cursus bestaat uit een blok van twee dagen en een afsluitende dag. In totaal dus drie dagen. Tussen deze twee blokken in, bieden we een optioneel blok van twee dagen aan om kennis en vaardigheden op te doen in vernieuwende gereedschappen en technieken zoals video maken, inzet van sociale media, verhalen vertellen, ontwerpen en houden van interviews.

We nodigen graag de volgende mensen uit:

1. *medewerkers van ontwikkelings- en humanitaire hulpverleningsorganisaties* die project aanvragen moeten beoordelen en portfolio's van projecten en programma's beheren en medewerkers die werken aan het inzichtelijk maken van resultaten en het leren daarvan;
2. *bestuurders* van deze organisaties die in het kader van beleidsvorming vertrouwd willen zijn met de concepten in het vakgebied;
3. *medewerkers van bedrijven en instituten op het gebied van (duurzame) handel*;
4. *self-employed consultants* met geen of weinig ervaring in genoemde gebieden;
5. *bijna of net afgestudeerde studenten die nog geen betaald werk hebben* van relevante studierichtingen. Tegen een sterk gereduceerd tarief stellen we deze doelgroep graag in de gelegenheid om hun vaak theoretische kennis aan te vullen met kennis en kunde over praktische aspecten van de internationale samenwerking. Omgekeerd kunnen zij recente ontwikkelingen en nieuwe theoretische inzichten inbrengen.

Achtergrond van cursus

In internationale samenwerking wordt in toenemende mate nadruk gelegd op het zichtbaar en zo mogelijk ook meetbaar maken van resultaten. Maatschappelijke ontwikkelingen en toenemende eisen van publiek, financiers en doelgroepen hebben hieraan bijgedragen. Daartoe zijn een aantal gereedschappen ontwikkeld die inmiddels op grote schaal worden toegepast en de internationale communicatie 'kleuren': de Project Cycle Management -methode (PCM) en de daarin opgenomen Logical Framework Approach (LFA) en Planning, Monitoring & Evaluatie & Leren Systeem (PMEL). Met behulp van deze instrumenten pogen betrokkenen de duurzaamheid van interventies op het gebied van armoedebestrijding te vergroten door deze interventies heel systematisch vorm te geven, te plannen en procesmatig te 'volgen'. De laatste 5 jaar zijn PADev, 'Outcome Mapping (OM)' en de 'Most Significant Change (MSC)' aan dit rijtje toegevoegd.

Creatieve interview technieken en moderne communicatie middelen zoals video en sociale media (M&E 2.0) worden ingezet bij het zichtbaar maken van gedragsverandering. Via deze cursus willen we de deelnemer nieuwe handvatten bieden om programma's en projecten in een veranderende wereld zo goed mogelijk vorm te geven.

Werkmethoden

1. Interactieve kennisuitwisseling door de trainers over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van samenwerking tussen projectorganisaties, bedrijven en hulporganisaties. Nieuwe gereedschappen voor planning, monitoring en evaluatie zullen worden besproken. Deelnemers kunnen vragen inbrengen hoe het bedrijfsleven in toenemende mate kan worden betrokken bij het investeren in sociale ontwikkeling en armoede bestrijding;
2. Deelnemers analyseren het eigen Planning, Monitoring, Evaluatie en Leer systeem (PMEL) van de organisatie en krijgen daarbij handvatten aangereikt voor veranderingen en verbeteringen, m.n. instrumenten die zichtbaarheid van succes laten zien en investeerders zoals bedrijven kunnen overtuigen in armoedebestrijding te investeren;
3. Deelnemers presenteren hun eigen PMELs aan vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven en ontvangen hierop feedback.

Optioneel

4. Kennis maken met vernieuwende technieken om succes van projecten te meten en te volgen, waarbij gezamenlijk leren tussen partners centraal staat. Deelnemers zullen kennis maken met o.a. het video maken, hoe sociale media in te zetten (voor o.a. uitwisseling en rapportage), interviewtechnieken en verhalen vertellen. Eén dag staat in het teken van kennismaking met voorbeelden. Tijdens de tweede dag zal er met een aan door deelnemers te selecteren technieken worden geoefend.

De voertaal is Nederlands, maar een deel van de reader is in het Engels.

Programma en data

Blok 1 van 2 dagen	<p>Dag 1: Introductie van benaderingen en gereedschappen voor plannen, meten en leren (LFA, OM, MSC, PADev); reflectie op kracht en zwakten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflectie op 'succes' of 'gewenste verandering' en hoe dat zichtbaar te maken. - Rol en wijze van opereren van bedrijfsleven en presentatie samenwerkingsmodellen door Roland Waardenburg. - Instructies voor opdracht. <p>Dag 2: Uitgebreidere uitleg over PADev door Wouter Rijnveld: PADEV methoden voor meten en leren; toepassingen. Instructies voor opdracht.</p>	8 & 9 februari 2012
Optioneel blok van 2 dagen	<p>Dag 3 en 4: Video maken, hoe sociale media/ M&E 2.0 in te zetten voor o.a. uitwisseling en rapportage, interviewtechnieken en verhalen vertellen.</p> <p>Dag 1: kennismaking met voorbeelden. Dag 2: oefenen met technieken, naar eigen keuze</p>	14 & 15 februari 2012
Opdrachten (4 weken)	<p>Praktijkopdracht: Uitwerken van opdracht in eigen organisatie m.b.t. PMEL, na optioneel blok, zodat degenen die dat volgen het geleerde kunnen toepassen in opdracht.</p> <p>Aanvullende opdracht: onderzoek binnen eigen organisatie over samenwerking met bedrijfsleven: wat zijn mogelijkheden, uitdagingen en beperkingen?</p>	16 februari - 20 maart 2012
Blok 3 van 1 dag	<p>Presentaties: Presentaties van opdrachten, alle trainers aanwezig</p>	21 maart 2012

Wij, de trainers, stellen ons graag kort voor:

Simon is gespecialiseerd in het trainen en begeleiden van NGOs en is betrokken bij projectmanagement en facilitatie van veranderingstrajecten. Hij heeft werkervaring in Afrika en Oost-Europa. Hij vervulde een aantal capaciteitsversterkingstrajecten in Oeganda, Moldavië, Georgië, Albanië en Macedonië. Via het Hendrik Kraemer Instituut en Together leidt Simon capaciteitsversterkingsadviseurs op.

Gerard is als adviseur en facilitator gespecialiseerd in strategische planning, organisatieontwikkeling en capaciteitsopbouw van ontwikkelingsorganisaties in de Derde Wereld, Oost-Europa en hun partners in Nederland. Hij heeft een speciale interesse in participatieve evaluaties. Tevens geeft hij les in Inleiding Ontwikkelingssamenwerking en Financieel Management. Hij werkte in het Midden-Oosten en Afrika.

Roland is een werker in duurzaamheid en houdt zich bezig met het opzetten en implementeren van duurzaamheid in de publieke en private sector: IDH, Platform Verduurzaming Voedsel, C1000, WWF etc. Roland was 5 jaar voor Ahold werkzaam in Afrika, en 3 jaar de vice-president voor duurzaamheid.

Wouter is werkzaam als consultant op het gebied van resultaatmeting en organisatieontwikkeling. Hij is deel van het kernteam van het PADev onderzoek, met het Afrika-Studiecentrum, UvA, KIT, ICCO, Prisma en onderzoekers uit Ghana en Burkina Faso. Wouter werkt ook bij Woord en Daad en werkte met een grote diversiteit aan instrumenten en benaderingen van resultaatmeting en leren in een vijftiental landen.

Prijs voor 3-daagse cursus en voor optioneel blok

Voor deelnemers van **organisaties met een jaaronzet van meer dan 5 miljoen euro** geldt een tarief van € 1.500,- ex. BTW. Voor het optionele blok geldt een meerprijs van € 800,- ex BTW.

Voor deelnemers van organisaties met een **jaaronzet van minder dan 5 miljoen euro**, en voor **self-employed consultants** is de deelnameprijs € 1.250,- ex. BTW. Voor het optionele blok geldt een meerprijs van € 600,- ex. BTW.

Bijna of net-afgestudeerde studenten zonder betaald werk kunnen deelnemen voor € 450,- ex. BTW. Voor het optionele blok geldt een meerprijs van € 150,- ex. BTW.

In deze prijzen zijn tevens inbegrepen: een reader + Cd-rom met het cursusmateriaal, lunch en koffie/ thee. Reiskosten en eventuele overnachtingskosten zijn voor eigen rekening. We bemiddelen indien gewenst in de overnachtingen.

Locatie en trainingsfaciliteiten

De cursus zal plaats vinden bij het Kontakt der Continenten, adres: Amersfoortsestraat 20, 3769 AS Soesterberg.

Aanmelding

Graag aanmelden voor 9 januari, 2012 door inzending van het in een bijlage opgenomen aanmeldingsformulier naar Facilicom Consult, Prof. van de Veldenstraat 12 6524 PP Nijmegen; of per fax naar 024 - 350 44 38.

Korte beschrijving van gebruikte termen

Logframe analyse (LFA): Dit is een tool waarmee projecten of een logische en lineaire manier worden gepland. Vanuit een contextuele en probleem analyse, wordt een planningsmatrix opgesteld bestaande uit doelen, activiteiten en SMART-opgestelde indicatoren. Deze matrix wordt vervolgens voor monitoring en evaluatie doeleinden ingezet.

De volgende twee technieken richten zich met name op het volgen van gedragsveranderingen die bij belanghebbenden in een project plaats vinden.

Outcome mapping (OM): Dit model richt zich met name op het bewerkstelligen van verandering in gedrag, relaties en activiteiten die worden gedaan door mensen, organisaties of gemeenschappen. Dit veranderende gedrag is gedefinieerd als resultaat of doel en hoeft niet per se een link te hebben met de projectactiviteiten, die door een projectorganisatie worden uitgevoerd. Dit model is een vernieuwd model dat is voortgekomen uit de kritiek op het logframe denken.

Most significant change (Msc): Dit is een techniek die voor monitoring en evaluatie doeleinden wordt ingezet om gedragsveranderingen bij de doelgroep of directe partners te meten. Deze techniek vult de outcome mapping techniek aan voor M & E. De techniek is gebaseerd op anekdotische verhalen of cases, die door middel van diepte interviews of chronologische basis worden verzameld. Op basis van vergelijking van deze verhalen worden conclusies getrokken over welke factoren hebben bijgedragen (attributie) aan veranderd of onveranderd gedrag. Tevens kunnen uit deze cases factoren voor succes worden geformuleerd.

Participatory Assessment of Development (PADev): De meeste manieren van assessment gaan uit van een bepaald project of programma waarvan dan wordt gekeken of de beoogde resultaten worden behaald. In veel gevallen zijn deze resultaten gedefinieerd door de organisatie die intervenueert. Als er met participatieve methoden wordt gewerkt, is het moeilijk om onpartijdige informatie te krijgen als je dit vanuit het project doet. PAdEv draait de benadering om: vanuit de gemeenschap wordt gekeken (in kleine groepen met mannen, vrouwen en leiders apart) welke veranderingen allemaal hebben plaatsgevonden, wat de kenmerken zijn van de (heel) armen, de gemiddelden en de (heel) rijken, welke interventies hebben plaatsgevonden en door wie. En vervolgens worden door mensen zelf door middel van een aantal exercities verbanden gelegd tussen interventies en veranderingen, worden interventies beoordeeld en de effecten op de verschillende sociale klassen en wordt bekeken wat interventies tot een succes dan wel tot een mislukking maakt.

Voor meer informatie:

 <p>Simon Koolwijk Facicom Consult Prof. van de Veldenstraat 12 6524 PP Nijmegen Tel: 024 - 350 44 37 Fax: 024 - 350 44 38 Mobiël: 06 10624575 Email: faccom@xs4all.nl Website: www.facili.nl</p>	 <p>advice, training and research international co-operation organisational strengthening policy and strategic planning assessment and reorganisation</p> <p>Gerard Verbeek Senior consultant & process facilitator</p> <p>Tel: 0318 - 504 199 Mobiël : 06-512 88229 Email: info@synergoconsult.org LinkedIn: nl.linkedin.com/in/gerardverbeek</p>
<p>Wouter Rijnveld Resultante</p> <p>When results count. Or cannot be counted.</p> <p>Mobiël: 06 10765501 Email: wouter@resultante.eu Website: www.resultante.eu LinkedIn: nl.linkedin.com/in/wrijneveld</p>	<p>Roland Waardenburg!</p> <p>Making sustainability work: for action and engagement integrating people, planet and prosperity</p> <p>Mobiël: 06 53254654 E-mail: roland@rolandwaardenburg.com Website: www.rolandwaardenburg.com</p>